

Nr 1/2012

Robotmuseet 10-årsjubilerar

Robotrekylen

Infoblad till medlemmar i RHF,
Robothistoriska Föreningen, Arboga

Om infobladet:

"Robotrekylen" syftar på att rekyl i vid mening kan innebära "efterlämnade intryck". Här menar vi då intryck från hela processen, dvs allt från projektering och uppbyggnad av det svenska försvaret fram till visning av de historiska samlingarna i Robotmuseet.

Syftet är att fortlöpande informera medlemmarna om den aktuella verksamheten i museet.

Händelser under året

Österrike-Draken på plats

Uppställningen av vår österrikiska J350E Draken som ett imponerande blickfång mellan järnvägen och vår parkering är nu helt klar. Instrumenten lyser upp cockpit inifrån, medan lanternor på vingarna och kollisionssvarnare på stjärtfenan markerar exteriören. Eftersom detta är det enda kvarvarande fpl i Sverige av Österrike-serien, har vi beslutat att behålla de österrikiska färgerna.



Vår J350E nr 19 före landning framför museet
(Foto från Österrikiska försvaret)

Museigänget är stolt över de gångna 10 åren!

Museets publika verksamhet invigdes våren 2002, vilket innebär att vi kan se tillbaka på hela 10 års ideellt utvecklingsarbete. Detta krävde givetvis ett stort stilat jubileumsfirande, som genomfördes i april.

Högtidstalet hölls av kommunalrådet Olle Ytterberg och Arboga Ungdomsmusikkår konserterade. Programmet var inriktat mot hela familjen med aktiviteter för alla åldrar. Många nöjda besökare räknades in. En minnesvärd dag!



Bloodhound-utställningen

Den Bloodhound som vaktat vår entré har tyvärr råkat ut för en malör. Efter en välbehövlig bättringsmålning skulle den resas på plats igen. Kranens lyftstropp brast, så roboten föll ner på marken. Skadorna ska åtgärdas under vintern, så vi hoppas den kan återta sin roll som portalfigur igen till våren.

En skärmställning om projekt Bloodhound, RB365 och RB68, har arrangerats. Där finns bilder från bl a utbildningar i England och från installationer i Sverige. Även några utbytesenheter visas, samt en filmsekvens från en provskjutning i Vidsele.

Till denna utställning har vi fått ett helt unikt diorama, nämligen en komplett modell av en typisk övningsplats för ett RB68-förband. Den aktuella platsen Gröndalen är i verkligheten belägen några mil norr om Västervik.

Konstruktör av denna unika modell (2x1,5 meter) är Hans Fehrström från Enskede, som har ägnat många timmar åt byggandet under flera år. Resultatet kan inte beskrivas, det måste ses!



Tillkommande materiel

Trots att vi redan är trångbodda, fortsätter inflödet av för oss "ny" materiel, bl a utgångna eller kasserade enheter från försvaret. Vi har t ex fått överta följande:

- En motor RM1, avsedd för J21 och J28
- En motor RM2, avsedd för J29, Flygande Tunnan
- Gasturbin GT553 för Stridsvagn S103
- Diorama för robotsystem 68, Bloodhound Mk 2

Styrelsemöte i Skövde

Styrelsemöte nr 57/2012 hölls i Skövde på Garnisonen, där bl a Stridsvagn S103 finns bevarad som ett väl fungerande museiföremål.

Den demonstrerades av Pontus och Lars (se bild). Den 42 ton tunga stridsvagnen, som drivs av en gasturbin (GT553) på 490 hk och en dieselmotor på 290 hk, framfördes på garageplanen.

Maxhastighet är 50 km/tim på mark och 6 km/tim i vatten (jodå, den är försedd med flytbälgar!).

Vagnens besättning: Vagnchef, skytt/förare och signalist/bakåtförare. Den är beväpnad med tre kulsprutor och en 105 mm kanon.

Gasturbinens historia är kopplad till FFV/CVA där den fram till år 1991 ingick i motorverkstadens underhållsprogram.



Övriga objekt som ingår i garnisonens samling är en 52 tons Centurion tank, två trupptransportvagnar för ca 8-9 personer samt två tjeckiska tanks från 1939 resp 1940.
(Per-Erik Holm)

Dokumentationsläget

Robotmuseets dokumentdatabas har vuxit till över 3000 katalogiserade dokument. Inflödet ser inte ut att mattas. Lyckligtvis har vi via Arbetsförmedlingen fått datavan hjälp på halvtid av Ann-Sofie Johansson.

Vi har tidigare nämnt att vi översänt fem flyttkartonger filmer till Statens Filmarkiv i Grängesberg för överföring till DVD. Huvuddelen har levererats, men ca 10% återstår.

60 st videoband i olika specialformat har under året överförts till hårddisk av Kungliga Biblioteket.

Foton och dia scannas successivt in i ett datorarkiv för användning i olika publikationer. Vi försöker prioritera de bilder vi bedömer vara mest användbara. Hittills har bortåt 15000 bilder lagrats på disk.

Simulatorer

Flygsimulatore för J35 Draken förbättras hela tiden. För att kunna byta den platta storbildsskärmen till en 180 graders panoramabild var en flyttning av hela cockpit nödvändig. Lösningen blev rivning av en vägg, flytt av framkroppen, och återuppbyggnad av väggen.

Nästa utmaning var att bygga och måla en ny panoramavägg med exakt rätt radie, och att montera upp och sömlöst synkronisera tre projektorer för pilotens synfält. Slutligen återstod inbyggnad av simulatore och målning av de nya innerväggarna med matt svart färg.

Bl a kan man med storbildsskärmens hjälp genomföra identifiering av fiendliga flygplan från cockpit.

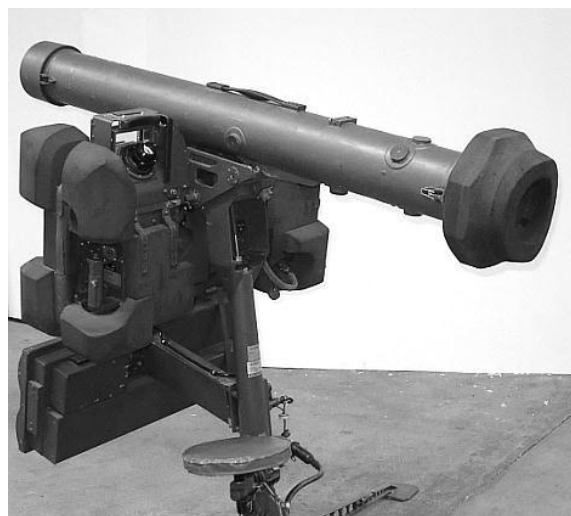
Ett stort antal "piloter" har utvecklat sin flygförmåga under ledning av våra flygledare. Men vi nöjer oss inte, planering för nästa etapp pågår. Denna innebär att få originalinstrumenten i cockpit att ge verklighetstrogen visning av aktuella flygdata under pågående flygning.



Simulatore för träning av piloter för **skjutning av RB05** var länge ur funktion. Eftersom vår prototyp inte gick att reparera, så gjorde ett par av våra duktiga tekniker, Sten Bladvall och Kjell-Åke Lindahl, en egen lösning. Denna "simulatore för simulatore" är nu funktionsklar för användning av våra besökare.

Vår **LINK-trainer** från 1930-talet för träning i instrumentflygning med äldre propellerplan, uppfyller tyvärr inte dagens elsäkerhetskrav. Därför får vi inte upplåta den för allmänheten mer än för demonstration.

Testa gärna också vår simulatore för den laserstyrda **RB 70**. Skjutningar med denna luftvärnsrobot med 5 km räckvidd kan övas, både målfångning med simulerad radar, avfyrning och följning.



Publika aktiviteter

En stor insats har gjorts på hemsidan under året. Många nya uppgifter har tillförts, och översättning till tyska och engelska har påbörjats.

Under året har två publika föredrag genomförts:

- Boris Bjuremalm berättade om intressanta episoder från sitt flygarliv (3/10)
- Hasse Andersson berättade om skillnaden mellan master och torn som antennbärare (20/11)

Flera föredrag är redan planerade för 2013, och kommer att aviseras via e-post och hemsidan.

Sammanlagt har vi under jubileumsåret slagit publikrekord med fler än 2000 besökare till museet, de flesta "utombys" med förbeställda besök. Det stora intresset har föranlett oss att utöka öppethållandet. Därför har vi numera även öppet alla helgfria lördagar kl 12 - 16.

Lokalproblemet

Trångboddheten är ett av våra stora bekymmer. En ommöblering i den stora hallen har gett ett luftigare intryck, trots att simulatore för J35 Draken flyttats hit från angränsande rum.

Självklart står vi i kö hos hyresvärden (Arboga Kommun) för nästa tillgängliga lokalyta i huset. Den högre hyran får vi tackla när det blir aktuellt.

Nyss har vi fått ett positivt besked från fastighetsbolaget Sturestaden, där kommunen är delägare. I avvaktan på nya hyresgäster i det tidigare militära förrådet vid Köpingsvägen, får vi disponera en del av golvytan utan kostnad.

Ekonomisk ställning

Föreningen har fortfarande ekonomisk bärkraft, även om marginalerna är små sedan två stora sponsorer har lämnat oss (Bofors och Volvo). Bl a av detta skäl beslöt årsmötet 2009 att höja medlemsavgiften till 200 kr från 2010.

Positivt även för ekonomin är den ersättning Arbetsförmedlingen lämnar för vår datahjälp Ann-Sofie.

Vi har diskuterat med Arboga Kommun om en strategi, för det fall att fler stora sponsorer lämnar oss i sticket. Museet har ju blivit något av en institution som turistmål i mellansverige, och som sådant även en kommunal angelägenhet.

Våra sponsorer

Eftersom hela museets existens står och faller med våra sponsorer, är det på sin plats att tacka dem för deras stöttning under det gångna året. Flera företag har varit hjälpsamma med materiella resurser under året. Vi hoppas självklart på en fortsättning under 2013!

Aktuella sponsorer under 2012:

Arboga Kommun	Arboga
SAAB Support Systems	Arboga
HiQ AB	Arboga
Combitech AB	Norrköping
Jan Orvelind	Helsingborg
Byggnadsfirman Lund	Arboga
Sturestadens Fastigheter	Arboga
Recotech AB	Arboga
Specialtransporter	Arboga
Söderberg Gräv & Schakt	Arboga
Arboga Svets AB	Arboga
Abatic Logistik AB	Arboga
Skoogs Maskin & Svets	Arboga
Arboga City (Bredband)	Arboga

Medlemsinformation

Medlemsantalet närmar sig 200 trots avgiftshöjningen, och vi hoppas bli fler. När besökare informerar bekanta om våra samlingar, kanske många är villiga att betala 200 kr/år och därmed stödja museet ekonomiskt. Sprid gärna detta budskap till både "robotbekanta" och andra! Obs: Avgift för ny medlem betald under kvartal 3 och 4 gäller hela nästkommande år!

Med ekonomin i åtanke tänker vi alltmer övergå till utsändning av Robotrekylen och annan information via e-post. **Du som inte har anmält eller har ändrat e-postadress, ber vi därför meddela oss detta!** (Kan göras t ex vid betalning av årsavgiften eller med e-post direkt till **info@robotmuseum.se**)

Tidigare nummer av Robotrekylen kan laddas ner från hemsidan (pdf-format).

Faktaruta:

Adress: Glasbruksgatan 1
732 31 Arboga
Tel: 0589-104 99 (ev tfn-svarare)
E-post: info@robotmuseum.se
Hemsida: <http://www.robotmuseum.se>
Bankgiro: 5509-3090

Kontakter:

Museets öppettider: Se hemsidan
Beställning av besök på andra tider kan göras per e-post eller tfn enligt ovan.

Redaktör:

Lars Frennemo tel 0589-131 53
E-post: lars.frennemo@gmail.com



*God Jul och Gott Nytt År
från det 10-årsjubilerande gänget vid
Arboga Robotmuseum !*